

Verksamhetsberättelse 2020

Styrelsen för Ölands Naturskyddsförening, krets av Svenska Naturskyddsföreningen, avger härmed följande **verksamhetsberättelse för år 2020**, sammanställd av Jan Herrmann.

Styrelse och andra uppdrag

Styrelsen har under året haft följande sammansättning: Jan Herrmann (ordförande och medlemsansvarig), Mattias Karlsson (vice ordförande), Stina Nilsson (sekreterare), Anders Leander (kassör och kontaktperson), Naja Magnusson (ledamot), Börje Ekstam (ledamot), Hanna Nicklasson (ersättare) och Eva Öberg (ersättare).

Övriga interna förtroendeuppdrag/projektledare (adjungerade om ej i styrelsen):

Representant i Årets Ölandsfotograf och fågelmatningen i Beijershamn: Staffan Arvegård
Natur och Kultur-redaktör, dock producerades ingen skrift detta år: Åsa Bodenmalm

Krönikeredaktör: Börje Ekstam

Strandstädningstävling: Mattias Karlsson och Jan Herrmann

Projekt Ängsskötsel: Lisa Tengö

Station Linné och Biologiska mångfaldens dag: Pav Johnsson

Hemsidan: Stefan Svenaeus och Jan Herrmann

Facebook: Urban Anjar

Strandinventering för Håll Sverige Rent: Bengt Andersson

Externa uppdrag och representation:

Länsförbundets styrelse: Jan Herrmann ordinarie representant, Börje Ekstam ersättare.

Station Linnés årsmöte: Pav Johnsson.

Ölands vattenråd: Jan Herrmann ordinarie representant, Börje Ekstam ersättare.

Länsstämman i Kalmar 4 oktober: Ombud Eva Öberg och Anders Leander. Även Jan Herrmann och Staffan Arvegård deltog, men representerade Länsförbundet.

Valberedning har varit Liselotte Wetterstrand Waldenström och Eva Winqvist.

Digitala versioner av kretsens protokoll och en del arbetsmaterial **arkiveras** i Naturkontakt:

<https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/grupper/on-olands-naturskyddsforening/filebox/>

Revisorer

Under året har Elisabeth Engkvist och Gunnar Kvarnbäck varit revisorer, med Anders Marell och Rolf Lindström som ersättare.

Medlemsantal

Som medlemmar i Ölands Naturskyddsförening räknas medlemmar i Svenska Naturskyddsföreningen som är bosatta eller har sitt säte på Öland samt övriga som valt att tillhöra kretsen. Under året 2019 hade kretsen 548 (573) medlemmar, varav 365 (344) fullbetalande och 183 (229) familjemedlemmar (föregående år inom parentes), alla enligt det centrala medlemsregistret "Rutger". Minskningen är alltså helt på antalet familjemedlemmar, vilket mest beror på en ny definition av "medlem", det krävs nu personnummer för att räknas.

Verksamhet

Under året har **styrelsen** haft 4 protokollförda sammanträden; 22 januari, 22 mars, 8 september och 10 december, det första hos Jan Hn i Färjestaden, de övriga via Zoom..

Årsmötet hölls den 15 mars på Ölands folkhögskola i Torslunda, varvid Bengt Kallenberg, flerfaldig Årets Ölandsfotograf-vinnare, visade bilder på temat "Öland ur olika (foto)vinklar", och prisutdelning för Strandstädningstävlingen förrättades. 12 deltagare.

Årets program presenterades i Landborgen som skickades ca 15 februari ut till alla fullbetalande medlemmar. Aktiviteterna presenterades även på kretsens hemsida.

Programskriften **Natur och Kultur på Öland** som normalt trycks och delas ut i drygt 30 000 exemplar till hushåll, företag, bibliotek och turistanläggningar på Öland, men ställdes detta år in helt, pga Covid-19. Detta beslutades i samråd mellan styrelsen och den ansvariga Åsa Bodenmalm, som dessförinnan lämnade synpunkter på upplaga och ekonomi.

Hemsidan (<http://oland.naturskyddsforeningen.se>), under utmärkt redaktörskap av Stefan Svenaeus (visst arbete gjordes även av Jan Herrmann), annonserar alla kommande aktiviteter, ibland även referat från dessa, vad som "är på gång" från länsförbund och riks, samt annat material av trolig relevans och värde för medlemmar och allmänhet. Särskilt populära sidor att läsa har sedan starten 2014 varit "Smultronställen" (9 309 besök), presentationen av Alvaret på fliken Ölands natur (2 599) och en artikel om Roundup (1 845).

Ett flaggskepp på hemsidan är de mycket uppskattade **månadskrönikan**, som skrivs av en bred krets av personer med engagemang i Ölands natur, under redaktörskap av Börje Ekstam. Krönikorna handlade året 2020 om allt (några exempel) från biogas, arkeologi, svamplockning, Alvaret (flest besök) och många andra slag av naturbetraktelser till Ölandspoesi (Lennart Sjögren), vårt behov av natur och vårt ansvar för Skapelsen. Man kan nog se att bara några få krönikor handlade om "miljöfrågor", ett lite avtagande intresse.

De från starten (2014) 79 krönikorna visar ett genomsnitt på 142 besökare, en liten sentida minskning. Populäraste krönikorna sedan starten var de om Stora alvaret, jordstjärnor och sjösänkningar. Sammanlagt gjordes detta år 54 inlägg på hemsidan, vilket resulterat i 15 225 besök (från starten 82 986, på ca sju år, med en ökande trend). Totalt antal besök på krönikor, över alla åren, är 11 253, vilket utgör 14 % av totala antalet besök på hemsidan.

ÖN:s Facebook-grupp gillades under 2020 av 853 personer, en ökning från 2018. Störst räckvidd (antal besök) hade följande inslag (flertalet var länknings till hemsidan):

- Utlysning av strandstädning (5468)
- Länk till krönikan om Arkeologi i öländska våtmarker (2652)
- Presentation av 2020 års månadskrönikörer (2501)
- Fladdermöss vid Kackelstugan (1612)
- Länk till krönikan om öländska slätterängar (1575)
- Om Station Linnés Biologiska mångfaldens dag (1169)

Annan intressant statistik, uppskattningar enl Facebook:

- Besökarna är allt fler med högre ålder (10-ålders intervall), högsta ålderskategorin 65+ utgör en tredjedel av alla besökare. Ålderssegmentet < 25 år utgör bara knappt 1 procent, Facebook är alltså inte deras sociala medium.
- Drygt 60 % av läsarna är kvinnor, vilket eventuellt speglar könsfördelningen bland medlemmarna. Denna könsfördelning går igen i alla ålderskategorier.
- Intressant är att den mest följande gruppen är boende i Kalmar, sedan följer Mörbylånga, Stockholm (!!!), Borgholm och Färjestaden.

Programverksamhet

Merparten av de planerade programpunkterna fick ställas in pga Covid-19-pandemin. Dessa genomfördes dock:

Vinterfåglar 2 februari. Stina Nilsson och Johan Pettersson förevisade fåglarna vid Beijershamns utfodring. 20 deltagare.

Utfodring av vinterfåglar under vintern har i Beijershamn som vanligt genomförts, till minne av Rigmor Bohm. Staffan Arvegård har ansvarat för matningsschema och anskaffande av foder, några närboende och vidtalade medlemmar (inkl. Staffan) har skött aktiviteten.

Strandstädningstävling 8 feb - 8 mars. Städning av sin favoritstrand och skicka en bild på, prisutlottning på Årsmötet 15 mars, alla närvarande fick diplom! Bilderna blev en "utställning", som presenterades på årsmötet, på hemsidan och Facebook. 7 bidrag, betydligt fler deltagare. Ölandsbladet skrev en tvåspaltare 17 mars.

Årsmötet (kretsstämma) 15 mars. Se föregående sida.

Fagning av Rune Jons äng 19 april, arrangerad tillsammans med Torslunda hembygdsförening. Lisa Tengö ansvarade, ca 10 deltagare.

Rosendal 23 maj. Exkursion i järnåldersbyn under ledning av Jan-Henrik Fallgren, samt fågelobsar av Johan Petersson. 20 deltagare.

Biologiska Mångfaldens Dag (BMD) 22 maj genomfördes i år digitalt, ett samarbete mellan 8 personer, främst Pav Johnsson och Johan Petersson från ÖN, Ida Hansson på Ottenby naturum och Moa Petersson i Halland som är övergripande ansvarig för BMD. Det var en direktsändning på Instagram, från två platser, vilket samlade ca 80 deltagare.

Vilda blommornas dag 14 juni på Vickleby alvar, guidning av Åsa. 2 deltagare.

Årets Ölandsfotograf

Tävlingen "Årets Ölandsfotograf" är ett samarrangemang mellan Ölands Naturskyddsförening, Ölandsbladet, Ölands skördefest och Ölands turistbyrå. I projektgruppen, liksom juryn, har ingått Staffan Arvegård (projektledare), Maria Wiell, Tommie Skoog och Madelene Hallström. Bland 12 bidrag på temat "Ölands vägar och stigar" utsågs Miriam Eriksson till Årets Ölandsfotograf 2020, vilket tillkännagavs i maj. Vernissagen, som normalt genomförs den 1 juli, ställdes in, men utställningen visades under juli månad på Ölands turistbyrå i Borgholm. Den har under augusti visats på Naturum Ottenby och under september i årets Ölandsby Mörbylånga på kafé Söderbönor. Där prisades Miriam Eriksson med diplom, prissumman 15 000 kr. samt vandringspriset, en kamera i glas, när utställningen avslutades den 11 oktober. I samband med utställningarna och en presentation i Ölandsbladet samt på Ölandsbladets hemsida har allmänheten röstat fram en av bilderna till Årets Ölandsbild. Detta blev en vinterbild från januari. Aktuell information om tävlingen finns på Ölands Naturskyddsförenings, Ölands skördefests, Ölandsbladets och Turistbyråns webbplatser. Information om tävlingen har spritts bland annat på Facebook och i Ölandsbladet. Temat för 2021 års version av Årets Ölandsfotograf är "Ölands hamnar och båtliv". Bidrag ska skickas till Jan Herrmann och vara honom tillhanda senast den 3 maj.

Slåttergille i Rune Jons äng 19 juli. Praktisk naturvård, samarrangemang med Torslunda Hembygdsförening, genom Lisa Tengö. Ca 15 deltagare.

Gösta Fribergs guidning av ängshökar 8 augusti. Gösta fick Länsförbundets naturvårdspris 2019, därav förevisade han "sitt objekt". 12 deltagare.

Fladdermöss och nattflygande insekter, samt ölprovning vid Kackelstugan 28 augusti. Ölbyggaren Gunnar Aldestam visade sitt bryggeri, inkl. provsmakning, varefter Pav Johnsson och Johan Petersson visade på fladdermöss, med ljuddetektor, och mängder av nattflygande insekter, med ljusfälla. Ca 30 deltagare.

Frösslundabäcken 13 september. Rinnande vatten-ekologi under ledning av Jan Herrmann. 12 deltagare.

Fridays for future 25 september. Den växande klimatdemonstrationen genomfördes nu även på Öland, i Mörbylånga cyklade vi från Gunnars cykeluthyrning, med hans cyklar, till kommunhuset, med plakat och apell-uppläsning, mottogs av kommunfolk. Ca 40 deltagare.

Strandstädning/-inventering i Kårehamn 18 oktober. Håll Sverige rent-kampanjen genomför standardinsamlingar på ca tio platser i Sverige, Kårehamn är en av dessa, där vi tre gånger per år hjälper den ansvarige Bengt Andersson. Det programlagda tillfället 18/10 lockade 3 deltagare, förutom Bengt. Även i april och juli deltog 2-3 personer.

Dessutom genomfördes **Studiecirkeln** ”Är mångfald i trädgården också klimatsmart?”, sammanlagt 8 träffar, varav 3 biblioteksföreläsningar, under perioden mars–september, med sommaruppehåll. Cirkelledare Annika Rosen, oftast med 5-7 deltagare, de flesta är medlemmar i Naturskyddsföreningen.

Yttranden

Vi har under året avgett samrådsyttrande/överklagande på följande ärenden, alla finns att läsa på föreningens hemsida:

- Bildande av naturreservatet Ölands södra rev (vattnen runt Ottenby udde)
- Anläggande av GC-Väg mellan Solberga och Skärlöv
- Väg 136, deletappen Glömminge-Isgärde
- Väg 136, deletappen Algutsrum-Glömminge
- Bildande och skötselplan för naturreservatet Västra Sörby
- Detaljplan för del av Brostorp 3;19, skifte 1

— — — — —

Styrelsen vill tacka alla som deltagit i vår strävan att arbeta för en hållbar utveckling och en rik naturmiljö på och utanför Öland.

Öland i mars 2021

Börje Ekstam

Jan Herrmann

Mattias Karlsson

Anders Leander

Naja Magnusson

Hanna Nicklasson

Stina Nilsson

Eva Öberg